

TEMA – Unge og uddannelsesindsatsen - "Bedre veje til uddannelse og job":

Denne artikel giver et overblik over indholdet i forliget "Bedre veje til uddannelse og job".
Forliget har resulteret i 4 lovforslag som kort omtale nedenfor.

De tale lovforslag, der behandles samtidigt, er:

- L199 om forberedende grunduddannelse (FGU)
- L200 om institutioner for den forberedende grunduddannelse
- L201 om den kommunale indsats i forbindelse med vejledning om uddannelse og erhverv for unge under 25 år
- L202 om ændringer af forskellige love som følge af lovgivningen om forberedende grunduddannelse m.v.

Om L199 om den forberedende grunduddannelse:

Forventet ikrafttræden: 1.8.2019

Indhold i lovforslaget: http://www.ft.dk/ripdf/samling/20171/lovforslag/l199/20171_l199_som_fremsat.pdf

Forberedende grunduddannelse skal give eleven viden, kundskaber, færdigheder, afklaring og motivation til primært at gennemføre en ungdomsuddannelse eller alternativt opnå ufaglært beskæftigelse.

Uddannelsen skal hovedsageligt kvalificere eleven til optagelse på en erhvervsuddannelse og også kunne kvalificere til optagelse på HF- eller andre En gymnasiale uddannelser.

Målgruppen er unge under 25 år, som af kommunalbestyrelsen er vurderet at være i målgruppen for uddannelsen (kompetencerne til dette fremgår af LF 201). Personen må ikke være optaget på eller have gennemført en ungdomsuddannelse og må desuden ikke være i mere end halvtidsbeskæftigelse.

Personer, som er fyldt 25 år, er berettiget til optagelse på forberedende grunduddannelse, hvis kommunalbestyrelsen har vurderet, at dette vil være det mest virksomme uddannelses tilbud, og den pågældende er indforstået.

Der er mulighed for at tilbyde et afsøgningsforløb.

Efter lovforslaget vil forberedende grunduddannelse normalt have en samlet varighed på op til to år, og basisniveau og undervisningsniveauer hver en varighed på op til 20 uger, dog med mulighed for forlængelse efter nærmere vurdering.

Det forudsættes, at der skabes et inkluderende miljø på uddannelsen For elever, der som følge af funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder har behov for specialpædagogisk bistand, herunder særlige støtteformer fx i form af hjælpemidler, skal der efter lovforslaget gives tilbud herom.

Herudover gives der mulighed for, at elever, hvis funktionsnedsættelse, kroniske sygdom eller misbrugsbehandling hindrer fuld deltagelse i forberedende grunduddannelse, kan deltage på nedsat tid.

Der er følgende uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse:

1) Almen grunduddannelse.

I almen grunduddannelse er fagligheden primært forbundet med almene fag. Uddannelsens formål, realiseres inden for en bred, almen fagrække, der i videst muligt omfang tilrettelægges på en praksisrettet måde. Desuden skal der indgå helhedsorienteret undervisning på tværs af fag. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial ungdomsuddannelse. Undervisningsniveauerne tilrettelægges som udgangspunkt med 2/3 teori og 1/3 praksis.

2) Produktionsgrunduddannelse:

I produktionsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med praktisk arbejde, værkstedsundervisning og opgaveløsning med henblik på produktion, herunder som erhvervstræning i samarbejde med virksomheder. Uddannelsens formål, jf. §§ 1-3, realiseres inden for det praktiske arbejde, der integreres med undervisning i almene fag. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven tilegner sig hensigtsmæssige arbejdsvaner og udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller varig beskæftigelse. Undervisningsniveauerne tilrettelægges som udgangspunkt med 2/3 produktion og 1/3 teori.

3) Erhvervsgrunduddannelse:

I erhvervsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med virksomhedspraktik på det private eller det offentlige arbejdsmarked tilvejebragt af kommunalbestyrelsen. Uddannelsens formål realiseres inden for en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, som understøtter praktiske færdigheder, der kan anvendes i virksomhedspraktikken. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven opnår kendskab til arbejdsfunktioner og opnår viden, færdigheder og kompetencer, der er relevante og efterspurgt på arbejdsmarkedet, samt udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller varig beskæftigelse. Undervisningsniveauerne tilrettelægges som udgangspunkt med 2/3 virksomhedspraktik og 1/3 skole.

I almen grunduddannelse og produktionsgrunduddannelse kan tilrettelægges forløb, hvori der indgår elementer af erhvervstræning, at give eleven erfaringer ud fra dagligdagen i en virksomhed. I erhvervsgrunduddannelse kan tilrettelægges forløb, hvori der indgår elementer af erhvervstræning, når det vurderes, at det vil udgøre en hensigtsmæssig del af elevens forløb, herunder fordi eleven herigennem kan opnå en længerevarende virksomhedspraktik eller beskæftigelse i en virksomhed efter endt uddannelse.

Der udarbejdes en uddannelsesplan for eleven (jf. LF 201) og på baggrund af den udarbejder uddannelsesinstitutionen i samarbejde med den unge en forløbsplan, som fastlægger indholdet i uddannelsen for forløbet af den.

Eleven har mødepligt og kan i yderste konsekvens udelukkes fra uddannelsen. Undervisningen er gratis for eleven og der kan ydes specialpædagogisk bistand.

Uddannelsesinstitutionen yder skoleydelse til eleven – se nedenfor under L 200.

Læs hele lovforslaget her:

Om L 200 Lovforslag om institutioner for forberedende grunduddannelse:

Forventet ikrafttræden: 1.3.2019 med overgangsbestemmelser

Loven omfatter reglerne for hvilke uddannelsesinstitutioner, der kan udbyde og varetage den forberedende grunduddannelse. Disse institutioner kan desuden udbyde en række andre uddannelser som indtægtsdækket virksomhed. Her kan nævnes STU (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse).

Institutionerne er selvejende institutioner inden for offentlig forvaltning og skal virke indenfor lovens rammer. Der er pligt til at samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner.

Redigeret af Susanne Wiederquist

Undervisningsministeren yder diverse tilskud – herunder grundtilskud pr. elev, taxametertilskud samt nogle særlige tilskud (se lovforslagets §26) samt tilskud til specialpædagogisk bistand. Hjemstadskommunen yder bidrag til staten med en procentandel af det tilskud staten bidrager med til uddannelsesinstitutionen.

Skoleydelse: Institutionerne udbetaler en skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud. Skoleydelsen

udgør

- 358 kr. pr. uge for elever, som er under 18 år,
- 621 kr. pr. uge for hjemmeboende på 18 år eller derover
- 1.440 kr. pr. uge for udeboende elever på 18 år eller derover.
- Der ydes et forsørgertillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever, som er enlige forsørgere, og på 561 kr. pr. uge til elever, som er ikke enlige forsørgere.

Læs hele lovforslaget her: <http://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/l200/index.htm>

Om L 201 Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v.(Kommunal indsats for unge under 25 år).

Forventet ikrafttræden: 1.8.2019

Indhold i lovforslaget:

Lovforslaget er en udvidelse af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Vejledningsloven), idet forslaget indeholder et nyt afsnit om etablering af en sammenhængende kommunal indsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen for unge under 25 år. Derudover indeholder forslaget ændringer til primært de dele af loven, som vedrører uddannelsesplanen for videre uddannelse og beskæftigelse efter grundskolen.

Kommunalbestyrelsen skal efter lovforslaget have ansvaret for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats i den enkelte kommune. Kommunerne får en række redskaber til at løfte ansvaret, herunder kompetence til at målgruppevurdere til en ny forberedende grunduddannelse.

Efter forslaget har alle unge under 25 år, som hverken er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse, ret til at få en uddannelsesplan. Det vil være den enkelte unges uddannelsesplan, som er styrende for, hvordan ungeindsatsen skal gribes an i kommunen.

Med lovforslaget gives kommunerne et entydigt ansvar for at få alle unge godt videre efter grundskolen.

Lovforslagets bestemmelser om en sammenhængende plan på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet er endvidere i tråd med, at der fremsættes lovforslag om til at etablere grundlag for, at borgere med komplekse og sammensatte problemer får én samlet plan på tværs af kommunale forvaltninger. Formålet er, at borgeren og familien oplever, at den offentlige sektor tilbyder en sammenhængende indsats. Der forventes at blive fremsat lovforslag inden sommerferien i år.

Det er ønsket, at 90 procent af en årgang skal have en ungdomsuddannelse, når de er 25 år. Desuden er det en målsætning, at andelen af unge under 25 år, som ikke er i gang med en uddannelse eller har fast tilknytning til arbejds- markedet, skal være halveret i 2030.

Redigeret af Susanne Wiederquist

Det er kommunerne, som har ansvaret for folkeskolen. Ansvar for at gøre de unge parate til ungdomsuddannelse eller beskæftigelse varetages af kommunerne i regi af folkeskolerne, Ungdommens Uddannelsesvejledning og jobcentre. Ansvar er ikke entydigt forankret ét sted i kommunen, men afhænger bl.a. af den unges alder og beskæftigelsessituation. Ungdommens Uddannelsesvejledning skal målgruppevurdere til nogle af de forberedende tilbud, og jobcentre iværksætter andre tilbud efter Beskæftigelsesministeriets lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Forslaget træder ikke i stedet for de tilbud og indsatser, som den unge har ret til efter anden lovgivning. Kommunens vurdering af hvorvidt der er koordineringsbehov på tværs af sektorområder samt vurdering af hvilke indsatser, der kan tilbydes den unge, skal derfor ske inden for rammerne af de relevante sektorlovgivninger.

Efter lovforslaget omfatter kommunalbestyrelsens ansvarsområder en række af de områder, som allerede i dag varetages af Ungdommens Uddannelsesvejledning, blandt andet funktioner og opgaver, der knytter sig til uddannelses- og erhvervsvejledning i grundskolen og 10. klasse samt vejledning m.v. af de 15-17-åriges pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse m.v.

Den lokale institution for forberedende grunduddannelse (se ovenfor LF 200) vil ofte have flere kommuner, som alle arbejder med kommunale ungeindsatser i sit dækningsområde. Derfor skal den enkelte kommune offentliggøre, hvordan den har organiseret arbejdet med ungeindsatsen, og hvordan vejledningsopgaverne skal varetages, herunder hvordan Ungdommens Uddannelsesvejlednings funktioner videreføres.

Forslaget indebærer, at den kommunale ungeindsats kommer til at omfatte koordinering af nye ansvarsområder og funktioner. Det foreslås, at kommunerne gennem opsøgende og opfølgende indsats skal tilbyde unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse, vejledning om uddannelse og erhverv. Kommunen får dermed et særligt ansvar for de unge i overgangen mellem tilbud, så det sikres, at der hele tiden følges op på, at den unge er på vej mod uddannelse eller job. Det foreslås, at indsatsen kan suppleres med afklaringsforløb i forhold til den unges videre muligheder for uddannelse eller fast tilknytning til arbejdsmarkedet (Se ovenfor om LF 199).

Den kommunale ungeindsats følger den unge indtil den unge er fyldt 25 år, har gennemført en ungdomsuddannelse eller fået varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Formålet med målgruppevurderingen er at finde den mest realistiske vej til at påbegynde og gennemføre en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse eller opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Fast tilknytning betyder, at den unge er i beskæftigelse mindst 20 timer ugentligt. Dette indebærer, at kommunen er forpligtet til at have et samlet kendskab til og overblik over tilbud på tværs af beskæftigelses- og uddannelsesområdet, så den unges langsigtede interesser varetages bedst muligt.

Uddannelsesplan:

Formålet med udarbejdelsen af uddannelsesplanen er at støtte den unge i at tilrettelægge et realistisk forløb, der forankrer den unge i uddannelse og beskæftigelse. Den unge skal hjælpes til at finde den mest realistiske vej til at begynde og gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse eller opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er kommunen forpligtet til at have et samlet kendskab til og overblik over tilbud på tværs af beskæftigelses-, social- og uddannelsesområdet.

Alle unge, som har opfyldt undervisningspligten ved udgangen af 9. klasse, skal have en uddannelsesplan. Uddannelsesplanen vil som hidtil være forskellig afhængig af den unges situation, fx om den unge går på en ungdomsuddannelse, skal have hjælp til at komme videre med uddannelse eller job eller om den unge får et pålæg til at gå i gang med en uddannelse. Oplysninger om særlige sociale indsatser, herunder støtte efter serviceloven eller beskæftigelsesloven, skal desuden fremgå af den unges uddannelsesplan i det omfang dette er relevant.

Forslaget om anvendelsen af uddannelsesplanen som et fagligt værktøj til understøttelse af en sammenhængende indsats over for den unge er på linje med det igangværende arbejde med en helhedsorienteret plan i regi af Sammenhængsreformen, som desuden indgår i regeringens moderniserings- og effektiviseringsprogram med KL.

Det bemærkes, at det kommende lovforslag om "Mulighed for at udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med komplekse og sammensatte problemer" forventes at træde i kraft den 1. juli 2018. Efter gældende lov er der intet til hinder for, at arbejdet med uddannelsesplanen ses i sammenhæng med andre indsatser i kommunen, hvis det skønnes nødvendigt og for, at arbejdet med uddannelsesplanen allerede fra den 1. juli 2018 vil kunne anvendes som en helhedsorienteret plan, hvis betingelserne herfor er opfyldte, og dette i øvrigt vurderes at være hensigtsmæssigt i forhold til den unges ressourcer og udfordringer.

Ungdommens Uddannelsesvejledning:

Lovforslaget indebærer, at kravet om at kommunens uddannelsesvejledning skal ske i regi af Ungdommens Uddannelsesvejledning fjernes. Det foreslås, at den opgaveportefølje, som Ungdommens Uddannelsesvejledning hidtil har varetaget, fremover skal videreføres uændret i en ny organisatorisk ramme, som bidrager til at styrke kommunernes mulighed for at koordinere en samlet tværgående ungeindsats, hvor ansvaret for den unge indtil det fyldte 25. år er præcist og effektivt forankret. Kommunerne kan i øvrigt vælge at videreføre Ungdommens Uddannelsesvejledning som i dag, men det skal være inden for rammerne af den samlede kommunale ungeindsats. Det bliver således op til kommunerne selv at afgøre, om de ønsker at bibeholde, oprette eller nedlægge et lokalt center for Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU-center).

Kontaktpersonordningen

Kommunen skal efter forslaget sørge for, at der udpeges en gennemgående kontaktperson til unge, som af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser. Det er hensigten, at kontaktpersonordningen skal afløse de eksisterende mentorrelationer, som den unge i dag møder i den kommunale forvaltning samt i uddannelses- og vejledningssystemet. Tildeling af kontaktperson kan efter forslaget ske fra 8. klassesettrin i grundskolen.

Kontaktpersonens hovedopgave er at støtte den unge i at realisere sin uddannelsesplan for dermed at komme godt videre uddannelses- eller jobmæssigt. Efter forslaget er det kommunen, der beslutter, hvilke unge der skal have tilknyttet en kontaktperson.

Det er efter forslaget op til den enkelte kommune at afgøre, hvordan kontaktpersonordningen skal etableres med bag vedliggende understøttende funktioner og opgaver. Det afgørende er, at den unge har én kontaktperson.

Den gennemgående kontaktperson forankres i kommunen, sådan at vedkommende kan trække på alle kommunens fagligheder i forhold til støtte. Det er målet, at den unge kun skal have én kontaktperson, som er den unges ansigt til kommunen. Forslaget om tildeling af kontaktperson erstatter ikke servicelovens bestemmelser, hvorefter særligt sårbare unge har krav på en kontaktperson. Der vil eventuelt kunne være personsammenfald mellem en kontaktperson tildelt en ung efter dette forslag og en kontaktperson tildelt efter serviceloven, idet én kontaktperson vil kunne varetage flere funktioner.

Kontaktpersonfunktionen ophører, når den unge er forankret i en ungdomsuddannelse eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet, men det foreslås, at den kan genetableres, hvis den unge alligevel falder fra eller bliver ledig inden det fyldte 25. år.

Læs hele lovforslaget her: <http://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/l201/index.htm>

LF 202_Lov om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.)

Redigeret af Susanne Wiederquist

Lovforslaget indeholder konsekvensændringer som følge af den foreslåede omlægning af rækken af eksisterende forberedende tilbud og uddannelser (se ovenfor). Endvidere indeholder lovforslaget i overensstemmelse med aftalen en afskaffelse af boligstøttelovens regler om indregning af hjemmeboende børn under 18 års indkomst i husstandens indkomst.

Læs hele lovforslaget her: http://www.ft.dk/ripdf/samling/20171/lovforslag/l202/20171_l202_som_fremsat.pdf